ਦਯਾਲੂ ਕਾਸ਼ਯਪ

ਬਨਾਮ

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ ਰਾਜ

(ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 130/2022)

ਜਨਵਰੀ 25, 2022

[ਸੰਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਡਰੱਗਸ ਅਤੇ ਸਾਇਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸਿਜ਼ ਐਕਟ,1985 – ਧਾਰਾ 50 – ਪ੍ਰਭਾਵ – ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਜ਼ੇਟਿਡ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੰਵੜ 'ਤੇ ਲਿਜਾਏ ਗਏ ਪੌਲੀਥੀਨ ਬੈਗ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਂਜਾ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(b)(ii)(c) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ – ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਰਮਾਨੰਦ & ਅਨੁ. [2014] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 522 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿੰਤਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤਲਾਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵੀ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਫੈਸਲਾ: ਅਜਿਹਾ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਗਾਂਜਾ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਇੱਕ ਪੌਲੀਥੀਨ ਬੈਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੰਵੜ 'ਤੇ ਲਿਜਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ – ਬਰਾਮਦਗੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੂੰਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਲਗਭਗ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਰਮਾਨੰਦ & ਅਨੁ. [2014] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 345 : [2014] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 522; ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ 1999 (6) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 172 : [1999] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 977 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2014] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 522 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 4

[1999] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 977 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 4

ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 130 ਦਾ 2022.

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 28.03.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ.ਆਰ.ਏ ਨੰਬਰ 857 ਦਾ 2011.

ਦੇਵਾਂਸ਼ ਏ. ਮੋਹਤਾ (ਏ.ਸੀ), ਅਧਿਵਕਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ.

ਸੁਮੀਰ ਸੋਧੀ, ਗੌਰਵ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਵਾਬੀ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

ਆਦੇਸ਼

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 11.09.2010 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.30 ਵਜੇ ਦੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੇ.ਐਸ.ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-5), ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪੌਲੀਥੀਨ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਗਾਂਜਾ ਲੈ ਕੇ ਬਾਲੀਸਬੇਡਾ ਤੋਂ ਪਿਥਾਪੁਰ ਲਈ ਲੱਕੜ ਦੀ ਕਾਵਡ 'ਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਡਰੱਗਸ ਅਤੇ ਸਾਇਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸਿਜ਼ ਐਕਟ, 1985 ('ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ') ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(b)(ii)(c) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 28.03.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

3. ਅਸੀਂ 01.02.2021 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਭਰ ਸਕਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਬਾਕੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, 01.03.2021 ਨੂੰ, ਅਸੀਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਭਰਨ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਲਗਭਗ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਭੁਗਤ ਲਏ ਸਨ, ਅਸੀਂ ਨੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਭਰਨ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਦਨੁਸਾਰ 03.03.2021 ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

4. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-5) ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਪੈਰਾ 6 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"6. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਪਿਠਾਪੁਰ ਥੋਥਾਪਾਦਾ ਚੌਕ, ਮੁਰੁਮਰੋਡ ਦੇ ਪਾਸੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 12:45 ਵਜੇ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਗਾਂਜਾ ਉਸਦੀ ਕਵਾਂਡ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਸਿਰਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਜ਼ਟਿਡ ਅਫ਼ਸਰ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗੈਜ਼ਟਿਡ ਅਫ਼ਸਰ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੌਖਿਕ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-5 ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਸਤਖਤ ਸੀ ਤੋਂ ਸੀ ਤੱਕ ਹਨ। ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 13 ਵਜੇ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਕਰਵਾਈ। ਤਲਾਸ਼ੀ 'ਚ ਕੋਈ ਵੀ ਐਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਸਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੈਮੋ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-6) ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਸਤਖਤ ਸੀ ਤੋਂ ਸੀ ਤੱਕ ਹਨ। 13:15 ਵਜੇ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਯਾਲੂ ਕਸਨਾਇਪ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਵਾਂਡ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਸਿਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਪੇਟੇ ਗਏ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪੌਲੀਥੀਨ ਬੰਡਲ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ। ਫਿਰ, ਦੋਨੋਂ ਪੌਲੀਥੀਨ ਬੰਡਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਾਂਜਾ ਵਰਗੀ ਚੀਜ਼ ਮਿਲੀ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੈਮੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-7 ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਸਤਖਤ ਸੀ ਤੋਂ ਸੀ ਤੱਕ ਹਨ।"

5. ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੀਜਾ ਵਿਕਲਪ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦੋ ਵਿਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੰਡੇਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਰਮਾਨੰਦ ਅਤੇ ਅਨਜ. – (2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 345, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੈਰਾ 19 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਫੈਸਲਾ ਬਦਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ – 1999 (6) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 172 ਸੀ, ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗੈਜ਼ਟਿਡ ਅਫ਼ਸਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਲੈਣਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਤੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦਾ ਤੀਜਾ ਵਿਕਲਪ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਇੱਕ ਪੌਲੀਥੀਨ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੰਡਵਾ 'ਤੇ ਲਿਜਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਿਕਵਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤਲਾਸ਼ੀ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਵਿਤਿਆਤ ਹੈ, ਤਾਂ

ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਕਵਰੀ ਵੀ ਵਿਤਿਆਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਇੱਕੋ ਪਹਿਲੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੀਆ ਪਾਂਡੇ

ਅਪੀਲ ਰੱਦ।

(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ - ਦੀਪਕ ਪੰਵਾਰ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate